

for dem at blive enige om, hvor deres Børn skulle sættes i Skole, naar de have Børn. Men naar man vil lægge en Forhandling om den gensidige Myndighed hen til det Tidspunkt, da de fleste hverken have nogen Formue eller vide, om de overhovedet nogen Sinde saa Børn, og naar man vil have, at de saa skulle til at begynde at klare sig, hvem der en Gang i Tiden skal have den største Myndighed over den Formue, som de maatte faa, men som de maatte ogsaa ikke faa, og hvem der skal raade over Børnens Skolegang, hvis der kommer nogen, tror jeg, at denne foreløbig ganske teoretiske Diskussion let kan føre til meget farlige praktiske Vanstueligheder. Og dertil kommer, at Folk jo i Almindelighed slet ikke selv kunne affatte den Slags Vgtespagter. De ville absolut være nødt til at have juridisk Bistand dertil, og de ville paa den Maade blive voldgivne til den tilfældige Jurist, som de komme i Berøring med, eller maatte til de Jurister, som ville udgive almindelige Formularer eller Sigt, der kunde anvendes til Vgtespagter. Jeg tror ikke, at Lovgivningen kan forsvare saaledes at opgive hele Høret og overlade det til Folk selv at ordne den Art Ting, som ville være ganske overordentlig vanstuelige at faa tydeligt formulerede, og hvor en uheldig Form for Vgtespagtens Affattelse vil kunne fremkalde de allerstørste Stridigheder i Fremtiden. Nej, efter min Mening maa det være Lovgivningen, der ordner disse Forhold og giver faste, bestemte Regler, som gælder i alle Tilfælde, og saa for Keiten ved Siden deraf tillader dem, der af særlige Grunde kunde ønske en anden Ordning for Vgteskabet, at oprette Vgtespagt uden Omkostninger og paa den nemmest mulige Maade. Jeg vilde derfor ønske, at dette Spørgsmaal om tvungne Vgtespagter kunde holdes helt uden for denne Sags Behandling. Det forekommer mig egentlig ikke, at det har det mindste med Spørgsmaalet at gøre om Overgangen fra den nuværende Form for Bielsen til den foreslaede. Men naar vi saa vende os til Hovedsagen, Spørgsmaalet om den kirkelige Bielses Frigivelse, er jeg, som jeg sagde før, aldeles enig med den Tanke, der ligger til Grund for Forslaget. Jeg tror, det er en Misforstaaelse, naar man i mange Kredse taler om, at man nu vil indføre tvungen borgerlig Bielse for Folketirkens Medlemmer, og naar mange mene, at det er en ny Tvang, man derved vil udøve. Det er der, saa vidt jeg kan se, slet ikke Tale om, thi den borgerlige Side af Vgteskabsstiftelse er tvungen, den har altid været tvungen, den maa altid vedblive at være

tvungen. Der er blot det at bemærke, at saaledes, som Forholdet er ordnet nu, er det tit lidt vanstueligt for Folk at se, hvad det er, der foregaar, da det jo er to Handlinger, som blandes sammen ved Bielsen. Ved Bielsen optræder Præsten i to Gaeststaber, for det første som Statens Embedsmand, der paaler, at alle de Betingelser, som Statens Love kræve for at anerkende et Vgteskab, ere opfyldte, og naar de ere opfyldte, kan Præsten som Statsembedsmand ikke andet end erkende vedkommende for rette Vgteskolt at være efter den borgerlige Lov. Men samtidig optræder Præsten jo som Kirkens Tjener og velsigner det saaledes afsluttede Vgteskab. Men da begge disse Ting foregaa i een Handling, se Folk ikke, at de staa over for to Ting, som slet ikke have noget som helst med hinanden at gøre andet end det, at de udføres af den samme Mand; han har baade det Hverv at se efter, om Papirerne ere i Orden, og at lyse Kirkens Velsignelse over Vgteskabet. Der ser jeg ikke rettere, end at vi baade for Statens og Kirkens Skyld maa være enige med Forslagsstillerne i at ønske dette Forhold klaret og saaledes løst, at Folk kunne forstaa, hvordan det hænger sammen. Den borgerlige Side af Sagen maa, som jeg sagde før, blive ved at være en tvungen Sag ligesom nu; men det gale er, at ved Sammenblandingen er ogsaa den kirkelige Side bleven tvungen, medens den efter hele sin Karakter burde være fri. Men er jeg end saaledes ganske enig i Grundtanken i Forslaget, er jeg i stor Tvivl om, hvorvidt den Form man har givet den ny borgerlige Stadfæstelse af Vgteskabet, er heldig. Jeg tror ikke, det er saa heldigt, at man har henlagt det til Sognekogederne. I det Forslag, som jeg i sin Tid tillod mig at indbringe, og som var et Forslag, der var fremkommet i Kirkekommissionen, og som havde faaet stor Tilslutning der, var det Herredsfogeden der skulde foretage denne Handling. Men da vi saa behandlede Sagen i et Udvalg, fremkom der fra praktisk Side Indvendinger derimod, idet man fandt, at det undertiden kunde blive for langt at rejse for Folk, naar de skulde have deres Vgteskab stadfæstet ved at rejse ind til Herredsfogeden, da de jo som oftest skulde tilbage igen for at modtage den kirkelige Velsignelse. Udvalget foreslog da at ordne Sagen saaledes, at der blev valgt en særlig Vgteskabsforstander i Kommunen, som skulde foretage disse Handlinger. Det har man nu ikke villet optage her, man har ment, at det var bedre at paalægge Sognekogederne at gøre det. Men jeg tror hverken, at dette er praktisk eller at det stiller